بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތުގެ ނިންމުން

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2020/HC-A/169
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވި ފަރާތް: ނެތް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ މަސްތުވާ އެއްޗެއް ބޭނުންކުރުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު
ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބް ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް

ނިންމި ތާރީޚު: 13 މުޙައްރަމް 1444 / 11 އޮގަސްޓު 2022

ހައިކޯޓުގައި [illegible] [illegible] ކުރެވުނު ތާރީޚު: 28 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1442
16 ނޮވެމްބަރު 2020

އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: 556/Cr-C/2017
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- ބާވަތް: ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ މަސްތުވާތަކެތި [illegible]
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 21 ޖޫން 2017
- ނިމުނު ތާރީޚު: 13 އޯގަސްޓު 2020

ޖިނާއީ – ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ މަސްތުވާތަކެތި [illegible] - ގާނޫނު ނަންބަރު 17/201 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ގާނޫނު) ގެ 154 ވަނަ މާއްދާ - [illegible]

- **ފަނޑިޔާރުން ދެކެވުނު ސަބަބުތަކުގެ ޚުލާޞާ:** މި ޤަޟިއްޔާ ފަނޑިޔާރު ސާބިތުކުރި ދެކޭގޮތް ޙުކުރިއްވި އާއި ފަނޑިޔާރު މުޅިއެއްގޮތަށް ނިޔާގެ ތާއީދު ކުރައްވަމެވެ.

މައްސަލައިގެ ތަފްޞީލު

1. މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 556/Cr-C/2017 ދަޢުވާއާ އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ޚިލާފުކޮށްކަމަށް ބުނެ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އެ ދަޢުވާއާ ދިމާލަށް ހައިކޯޓަށް އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބަލާފައިވާ ދަޢުވާއެކެވެ.

2. މި ދަޢުވާގައި، އިސްތިއުނާފު ކުރީ ފަރާތް ނުކުމެ ނެތެވެ.

ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމެވީ

3. އިސްތިއުނާފު މިކުރެވޭ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 556/Cr-C/2017 ދަޢުވާގެ ސަބަބަކީ ނިމުނު ގޮތުގެ ތަފްޞީލް ބަލާއިރު، އެ ދަޢުވާއަކީ، 25 ޖަނަވަރީ 2017 ވަނަ ދުވަހުގެ 20:55 ހާއިރުކަންހާއިރު، ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސްތުވާތަކެތީގެ އެތެރެކުރި މައްސަލަތަކާ ދެކޮޅަށް، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން ޑްރަގް ކޮންޓްރޯލް ޑިޕާޓްމަންޓް އެފަދަ ސަރވިސްގައި، މަސްތުވާތަކެތީގެ ބައިވެރިވުން އެންމެ ފަރާތެއް ހޯދުމަށް އަމަލު ކުރާނެ ގޮތުގެ ސަރަހައްދުގައި ފުލުހުން ހަރަކާތްތެރިވަމުން ދިޔަ، އެމަށް ވަޒީފާގައި ފާލުގައި އިތުރު މަސައްކަތް ކުރާ ކަމަށް ހެކިވެރިއެއް ވިދާޅުވިކަމަށް، މަސްތުވާތަކެތީގެ އެތެރެކުރަނީ ވެރިކަމުގެ ހައިސިއްޔަތުގެ ބާރުގެ ދަށުން ދެކެވުނު މަސައްކަތުގެ ފުލުހުން، އެވޭ ނިޔަތު އެއްބާރުން ދިވެހިރާއްޖެއަށް އަޅުއްވާ، ގެންދިޔަ ހުށަހެޅުމާއި ހަރަކާތްތެރިވެ، އެކަމުގެ ރިޕޯޓްގެ ވަށައިގެން ފާލަށް އެއްޗެއް، ޖިނާއީ ފަރުވާގެ ޕްރޮސެސް، އެކަމާގުޅޭ ވާރަކާތްތެރިވެ، އެކަމުގެ ރިޕޯޓްގައި ހުރި 04 (ހަތަރެއް) ފަތިވާރު ބަނޑަލްގެ ތެރެއިން ފުޅިފުޅި 1452 (އެއްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ފަންސާސް ދޭއް) ޖުމްލަ ވަޒަން 145.9260 ގްރާމް ޑައިއަސިޓައިލްމޯފިން ހިމެނޭ

[illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 ([illegible] ޤާނޫނު) ގެ 111 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި [illegible] އެމާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން [illegible] ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ [illegible] އެނގެއެވެ.

4. [illegible]،

"[illegible] ޖަދުވަލު1 [illegible] ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/253 [illegible] ނަންބަރު 2012/SC-A/23 [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ބަންގްލަދޭޝްގެ [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] (ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު BE0830733)ގެ [illegible] [illegible] [illegible] 1 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި ދަޢުވާ [illegible]."

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] ޤަޟިއްޔާ [illegible] [illegible] [illegible]

5. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 556/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 556/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު)ގެ 154 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނިންމާފައެވެ.

[illegible] [illegible] [illegible]

6. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ [illegible] [illegible] ޤަޟިއްޔާ [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 556/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ޤަޟިއްޔާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ [illegible] [illegible]

ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މުއައްސަސާއާ ގުޅުންހުރި ލިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ސަރީހަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

7. ދަށު ކޯޓުތަކާއި ޓްރައިބިއުނަލްތަކުގެ ނިންމުންތައް އިސްތިއުނާފު ކުރެވޭނެ ހާލަތްތަކުގެ ތެރޭގައި، އިސްތިއުނާފުކުރަން ހުށަހަޅާ ހުކުމް ނުވަތަ ނިންމުން ބިނާކުރެވިފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނެ ސަބަބުތަކެއް ހުރުން ނުވަތަ ޤާނޫނު ތަޠްބީޤުކުރުމުގައި ނުވަތަ ޤާނޫނު މާނަކުރުމުގައި ކުށެއް ހެދިފައިވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނެ ކަންކަން ހުރުން ހިމެނޭކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.[1]

8. [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] އިސްތިއުނާފު، [illegible] މުއައްސަސާއަށް [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާ ނިންމުންތައް [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][2] [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު BE0830733) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[3]

---

[1] ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުޑީޝަރީގެ ޤާނޫނު)ގެ 43 ވަނަ މާއްދާ

[2] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 95-B3/196/2020/36 ސިޓީ (06 އޮކްޓޫބަރު 2020)

[3] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ނަންބަރު 196-A1/95/2020/377 ސިޓީ (14 އޮކްޓޫބަރު 2020)

9. އެގޮތުން ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ މި މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތައް[4] ބަދަލުކޮށް، މައުޟޫޢީގޮތުން މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންގޮސް އަދި ވަކި ޖިހަތެއްގެ މައްޗަށް ދައުވާއެއްކޮށް، ދައުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ޤަބްލެއް ނެތް މައްސަލައެއް ކަމަށެވެ. އަދި މި މައްސަލައިގެ ޤާއިމްކޮށްފައިވާ އުސޫލަކީ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކެއްގެ ގިނަ މައްސަލަތަކަށް އަސަރުކުރާނެފަދަ އުސޫލަކަށްވާތީ ކަނޑައަޅާފައިވާ މި އުސޫލު ބަދަލުކުރުން އެދުނުކަމަށެވެ. އަދި މީގެ ސަބަބުން މި މައްސަލަ ކުރިމަތިލާ ކޯޓުގައި ކުރިއަށް ގެންދެވުނު ދައުވާ [illegible] ބަންދުކުރުމުގެ [illegible] މުޤައްރަރު ސިފައިންގެ މަސައްކަތެއް އަސްކަރީ ކުރާނެކަމަށް [illegible] ނުކުތާ ކަމަށެވެ.

10. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/44 ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ (16) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، "ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ދައުވާ އުފުލުމަށްފަހު، އެ ދައުވާއާ ގުޅިގެން ނިންމާ އެއްވެސް ނިންމުމެއްގެ އިސްތިއުނާފީ އަޑުއެހުން، އިސްތިއުނާފު ހައްޤުވާ ފަރާތުގެ ޤައިދު [illegible] ގެންގޮސް މައްސަލަ ނިންމާން ޖިނާއީ އުސޫލެއް އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައި ނުވެއެވެ." މިފަދައިންނެވެ. އެހެންކަމުން އިސްތިއުނާފީ މަރުޙަލާ ވެސް ފަރާތެއް [illegible] ދެކެއެވެ. އަދި އިސްތިއުނާފީ މަރުޙަލާ ފެށޭ ފަރާތުގެ ނެތި މިފަދަ [illegible] ދެކެއެވެ.

11. އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، މިމައްސަލާގައި ކޮންޓްރޯލް ޓެރިޓަރީ އުސޫލަށް ހިންގުމަށްޓަކައި މަސްލަހަތުތަކާއި އަތުން އަނބުރާ މަސްލަހަތުތަކާއި ދިވެހިރާއްޖޭ [illegible] [illegible] [illegible]

---

[4] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:2017/HC-A/253 ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] "[illegible]"

[illegible] ފައިވާނަމަ، ތަޙުލީލު ރިޕޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަސްތުވާއެއްޗެހި ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާގެ އަތުން އަތުލައިގަނެވުނު ތަކެތިކަން އެކަށީގެންވާ [illegible] ޝައްކެއްނެތި ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާކަން ކަނޑައެޅުނުކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/253 ޤަޟިއްޔާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އިސްތިއުނާފު ކުރެވުމުގައި މިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 556/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ [illegible] ނޫންކަމަށް ދައުލަތުން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

12. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/253 ޤަޟިއްޔާއަށް ބަލާއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ޙުކުމް ބަދަލުކޮށްދިނުމަށް އެދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކޮށްފައިވާކަން އެނގެން ނެތުމާއި އަދި އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ ހުއްދައަކަށްވެސް އެދިފައި ނުވާކަން އެނގެއެވެ.

13. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ[5] ދަށުން ހައިކޯޓަށް ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ލިބިފައިވާ މައްސަލަތަކަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ނުވަތަ ޤާނޫނުގައި ހައިކޯޓަށް [illegible] [illegible] ކޯޓުތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައްސަލަތަކާއި، ހައިކޯޓުގެ އަސްލީ އިބްތިދާއީ ޙައްޤު މައްސަލަތަކާއި، އިސްތިއުނާފީ އިބްތިދާއީ ޙައްޤު މައްސަލަތަކާއި އަދި އަމުރު ބެލުމަށް [illegible] މައްސަލަތަކަށް [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/253 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ޙުކުމް ބަދަލުކޮށްދިނުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާތީ، އަދި އެ މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުން އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުގެ [illegible] [illegible]

---

[5] ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010

މުރާޖަޢާކޮށްދިނުމަށް ހައިކޯޓުގައި އެދިވަޑައިގެން ގާނޫނީ ހަމައެއް އޮޅުންކަމަކަށް ނުދެކެމެވެ. އަދި އެފަދަ ގާނޫނީ ހަމައެއް އޮޅުންކަމަކަށް ދައްކުވައިދޭ ފާހަގަވުން ސަބަބެއްކަން ސާފުކޮށްދީފައިވާކަށް ނުފެނެއެވެ.

14. ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތައް ދެކެން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 556/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާއިން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން، އިސްތިއުނާފު ޙައްޤުވާ ފަރާތުން ހައިކޯޓުގައި އިޖްރާއަތު ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ގާނޫނީ ސަބަބުތައް ނެތްކަމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/253 ޤަޟިއްޔާގައި ކޮންޓްރޯލް ޑެލިވަރީ އޮޕަރޭޝަނެއްގެ ތެރެއިން ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާގެ އަތުން މަސްތުވާތަކެތި ހިފުނުކަމާ، އެކަން ޝާހިދުން އޭރު ކަސްޓަމްސްގެ އެނގިގެން އޮފިސަރުންނާއި ކަރަޕްޝަން އެބުނާ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފާހަގަ އުނދަގޫކަން މުރާޖަޢާ ކުރަންޖެހޭކަމުގެ ސަބަބެއްކަމަށް ނުދެކެމެވެ.

ޝަރީޢަތުން ދުވަހުގެ ނިޔާ:

15. މިމައްސަލަ ދައުލަތުން އިސްތިއުނާފު ކުރި މަޤްސަދަކީ، ދަށު ކޯޓުން ނިންމި ނިންމުން ބާޠިލްކޮށް ހުކުމްކުރުމަށް އެދިފައެވެ. އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ ބުނުމަކީ، ދަށު ކޯޓުން މިމައްސަލައިގެ މައްޗަށް ބަލައިލުމެއް ކޮށްފައިވާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/253 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލުތައް ޢަމަލު ކުރާނެވެ.

16. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/253 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލުތަކަށް ޕްރޮސިކިއުޝަން ބައްޔިނާތަކާ އުޞޫލަކީ، "ޝާހިދުން އޭރު ކަސްޓަމްސްގެ ސިވިލް ސަރވިސް ފުރިހަމަ ކުރެވިފައިވާނަމަ، ތުހުމަތު ހިފުނުގައި ބައްޔިނާކޮށްފައިވާ މަސްތުވާތަކެތިއާއި ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާގެ އަތުން އަތުލައިގަނެވުނު ތަކެތިކަން އަސާސީގޮތުން މިންވަރުކުރުމުގެ ސަބަބުތައްކުރެވޭ ސާބިތުވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާކަމެވެ." ހައިކޯޓުގެ މިޤަޟިއްޔާ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާން ކުރެވިފައިވެއެވެ؛

"...ޝަރީފް އަޙްމަދުގެ ތަރުޖަމާން ފުރުޞަތަކަށް ބުނީ މަސައްކަތްތަކާއި ކަސްޓަމަރުން ބެލުމާ ބަލަހައްޓާ ބޮޑުކަން ބަލާ ކަމަށާއި، އެތަނުގައި ކޮށްފައިވާ ކިޗަން އިންސްޓޮލޭޝަން އިލެކްޓްރިކަލް އިންސްޓޮލޭޝަނުގެ އަތުގައި ހުރިކަން ކޮށްފައިވާ ކިޗަން އިންސްޓޮލޭޝަން އިލެކްޓްރިކަލް އިންސްޓޮލޭޝަން ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ހަމައެކަނި ސުޕަވައިޒަރަކީ ޝަރީފް ކަމަށާއި، އެތަނުގައި މަސައްކަތްކުރި ކަސްޓަމަރުގެ އެހީތެރިޔާ ހަމައެކަނި ޝަރީފް ކަމަށް ބުނެދިން އެއްވެސް ސުޕަވައިޒަރެއް ހުރި ކަމަށް ނުބުނެވޭ ކަމަށާއި، އެތަނުގައި އެއްވެސް މަސައްކަތެއް އެތަނުގެ ސުޕަވައިޒަރު ނުކޮށް، ކިޗަން އިންސްޓޮލޭޝަން އިލެކްޓްރިކަލް އިންސްޓޮލޭޝަނުގެ ބޭފުޅުންގެ ބަލަހައްޓާ ކަމަށް ސުޕަވައިޒަރުގެ ވާހަކަ އެތަނުގައި ބޭނުންކޮށް، ސުޕަވައިޒަރުކަމަށް ދައްކާ ބަހުގެ ކިޗަން އިންސްޓޮލޭޝަން އިލެކްޓްރިކަލް ބެލުމުގެ މަސައްކަތް ދެނެގަތުމަށް ކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ.

އަދި ތަރުޖަމާން ބުނީ ޝަރީފް އަޙްމަދުގެ ތަރުޖަމާން ފުރުޞަތަކަށް ބުނީ މަސައްކަތްތަކާއި ދެން އެއްގޮތަކަށް އެތަން ތަރުޖަމާކުރެވޭ ކިޗަން އިންސްޓޮލޭޝަން އިލެކްޓްރިކަލް އިންސްޓޮލޭޝަނުގެ ބަހުން ބުނެދިން ކަމަށް ވީހިނދު،

އެތަނުގައި ދެ ވަނަ ފަހަރަށް ޝަރީފް އަޙްމަދުގެ އެކަން އެކުގައިވާ ކަމަށް ސުޕަވައިޒަރު ބުނެދިން ކަމަށް ސުޕަވައިޒަރުގެ ވާހަކަ ބުނެދިން ބައެއް ކަމަށާއި، ޝަރީފް އަޙްމަދަކީ 01 ޖޫން 2013 ގައި ފްލައިޓް ނަންބަރު UL119 އިން ސްރީލަންކާއިން ދިވެހިރާއްޖެއަށް އައިސް، ތަރުޖަމާން ފުރުޞަތު މަސައްކަތްތަކާއި ކަމަށް ބުނެ ޙާޟިރުކުރެވުނު ބައެއް ކަމަށާއި މަސައްކަތަށްގައި ކަމަށް ބަލަހައްޓާ ބަލަހައްޓާ ބަލަހައްޓާ ކިޗަނުގެ ބޮޑު ބަލަހައްޓާ ކަމަށް ބުނެދިނެވެ. އެތަނުގައި ބަލަހައްޓާ ސުޕަވައިޒަރު ކޮށްފައިވާ ކަމަށް ބަލަހައްޓާ ކަމަށް ބަލާއިރު ވެސް ކަމަށް ބުނެދިނެވެ..." މިހެން ބުނެފައިވެއެވެ.

17. ވީމާ މިހެންކަމުން އިސްތިއުނާފު މައްސަލައިގެ ތަފްސީލު، ކުރިން ނިންމި މައްސަލައެއްގައި ކަނޑައެޅި ޙުކުމް ދެވިފައި ހުރުމާއެކު ކަމާބެހޭ ކަރުދާސްތަކުން ކަނޑައެޅުނު، ކުރިން ހުކުމްކުރި ނިންމުމާއި ވަކިން ބަލައިގަނެވޭ ކަމަށް ކަނޑައެޅި ޙުކުމް ދެވިފައިވާ ކަމަށް ނިންމުމުގެ ޙުކުމް އިސްތިއުނާފު ކުރެވިދާނެއެވެ.

18. ވާހަކައިގެ ތަފްސީލު، ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ތަޢުލީމާއި ތަޖުރިބާ ހޯދުމަށް ޙައްޤު ލިބިދެވޭ ކަމަށާއި، އެކަމާބެހޭ ސަރުކާރު ކަންކަމުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުވޭނެއެވެ. ސަރުކާރު ކަންކަން އެއްގޮތްވާ މައްސަލައެއްގައި ނިންމާ ނިންމުމުގެ، އެޤާނޫނުގެ އިސްތިހާރު އޮތް ތަޢުލީމާ ތަޖުރިބާއެއް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ޤާނޫނު ފުރިހަމަ ކުރުމުގެ، ޤާނޫނުގެ މަޖިލީހުން ކަނޑައެޅުމުގެ ސަރުކާރު ކަންކަން ދިމާވާ ތަޢުލީމާ ތަޖުރިބާ ހުރިހާ ޤާނޫނުތައް އިސްތިހާރު ގެންދެވޭނެއެވެ. އެގޮތުން، ކަނޑައެޅުނު ކަމާބެހޭ މައްސަލައިގެ އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ ސަރުކާރުގެ ޙައްޤު، އެޤާނޫނުގެ ކަމާބެހޭ ނިޔާގެ ބާރު ލިބިގެން، ދެން އެހެން ގޮތަކަށް، ޤާނޫނުގައި އޮތް ތަޢުލީމާ ތަޖުރިބާ ހޯދުމުގެ އިސްތިހާރު، އެކަމުގެ ކުރިން ބަލާ ކަމުގެ ޤާނޫނުގެ ނިޔާގެ ޙައްޤު ނުލިބޭނެއެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދުސްތޫރުގެ ތަޢުލީމާ ތަޖުރިބާ ހޯދުމުގެ ޙައްޤު ހުރިހާ ކަމެއްގައި ވެސް

ޤާނޫނު ހަދާ މަޖިލީހުން. ކޯޓުން ކަނޑައެޅި އުސޫލެއް ކޯޓަށް ބަދަލުކުރެވޭން ފުރުސަތުދެވިގެންވަނީ ޤާނޫނު ހަދާ މަޖިލީހަށް ވެސް ޤާނޫނެއް އިސްލާހު ކުރުމަކީ، ވަރަށް ދިގު ޕްރޮސެސްއެއް ކަމަށް ދެކެވޭ ގޮތުން މިކޯޓުގައި ޕްރިސިޑެންޓުން ދުރުވެ ފަހަކަށް ޤާނޫނީ ފަހަރަކަށްވެސް ބަދަލު ގޮތަށް ފަހަރަކަށްވުރެ ނުދެވެ.

19. ހިނގާ ގޮތުގައި ނަގާ އެއްބަސްވުމުގެ "ޑޮކްޓްރިން އޮފް ކަސްޓަޑީ" އަކީ އެއްބަސްވުމެއް ނަގާފައި ވަކިގޮތަކަށް ހިނގާ ގޮތުގައި އެއްބަސްވުމެއް ކޯޓުން ހަމަހަމަކުރާ ދުރުދުރު އެއްބަސްވުންތަކުގެ ތަފާތު ކުރުމުގެ ތަފާތުތައް ނަގާ އެއްބަސްވުން ގޮތަކަށް ގޮތުގައި އެއްވެސް ގޮތް ނަގާ ޤާނޫނު ބަލާފައި ކަނޑައަޅާ އުސޫލަށް ބޭނުންވާ ގޮތުގައި ދުރާލާ އަދި ތަފާތު ގޮތް އެއްބަސްވުމުގެ ގޮތްތައް ކަނޑައެޅި އެއްބަސްވުން ގޮތް ނަގާ އެއްބަސްވުން އެކަމުގެ ހިސާބުން ތަފާތު ކަނޑައެޅި ކޯޓުން އެއްބަސްވުން ޤާނޫނީ ގޮތުން ހިނގާ ތަފާތު ގޮތުގައި ބަލާ ދެވަނަ ހަމަހަމަކުރާ ޤާނޫނީ ގޮތުގައި، އެއްބަސްވުން ހަމަޖެހޭ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅި ޤާނޫނު ދިނުމަށް ނިންމާފައިވެއެވެ. އަދި އެކަމާއި ކޯޓުން ކަނޑައެޅި ހަމަޖެހުމާ ހިސާބު ނުކުރެވެ. މިއަދުން ކަނޑައެޅި، މިގޮތުގެ ޤާނޫނު ކަނޑައެޅޭ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވެ، އެއްބަސްވުން ކޯޓުން ކަނޑައެޅި ގޮތުގެ އެވެ. ހަމަގޮތަށް އެއްބަސްވުން ކަނޑައެޅި ދިނުމުގައި ދުރުކުރުމުގެ ގޮތް ގޮތުގައި ގޮތް ހިނގާ ހަމަހަމަކުރާ ޕްރޮސެސްއެއް ކަނޑައެޅި ނުދެވެ، އެހެން އެއްބަސްވުން ހަމަހަމަ ހުށަހަޅާ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅި ނުވަތަ ހަމަޖެހިގެން ހުށަހަޅާފައެވެ. ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2017/HC-A/253 ގައި ކަނޑައަޅާ އުސޫލުވެސް އެއީއެވެ. މިއީ ހައިކޯޓުގެ ގޮތުން އަމަލު ކުރަމުންދާ ގަވާއި ހަމަހަމަ އުސޫލުވެސްވެ.

20. އެހެންކަމުން، މިމައްސަލައިގައި ދިރާސާކުރުމުން ނިންމުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

ހުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންތައްތައް އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 556/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/253 ޤަޟިއްޔާގައި ކޮންޓްރޯލް ޑެލިވަރީ އޮޕަރޭޝަންގެ ތެރެއިން ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާގެ އަތަށް މަސްތުވާތަކެތި [illegible] ލިބިނަމަ، އެކަން [illegible] އުސޫލު އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދޭގޮތަށް [illegible] ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ [illegible] އިއްތިފާގުން ކަނޑައަޅައިފީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުން:

ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒު